

СТРАТЕГИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА 2026—2030 Г.

Засилване на доверието чрез одита

СТРАТЕГИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

Европейската сметна палата (ЕСП) работи в сложна и конкурентна среда, характеризираща се с променливост и несигурност в средносрочен план. Гледайки напред към периода 2026—2030 г., могат да се набележат няколко основни предизвикателства пред Европейския съюз (ЕС) в момента.

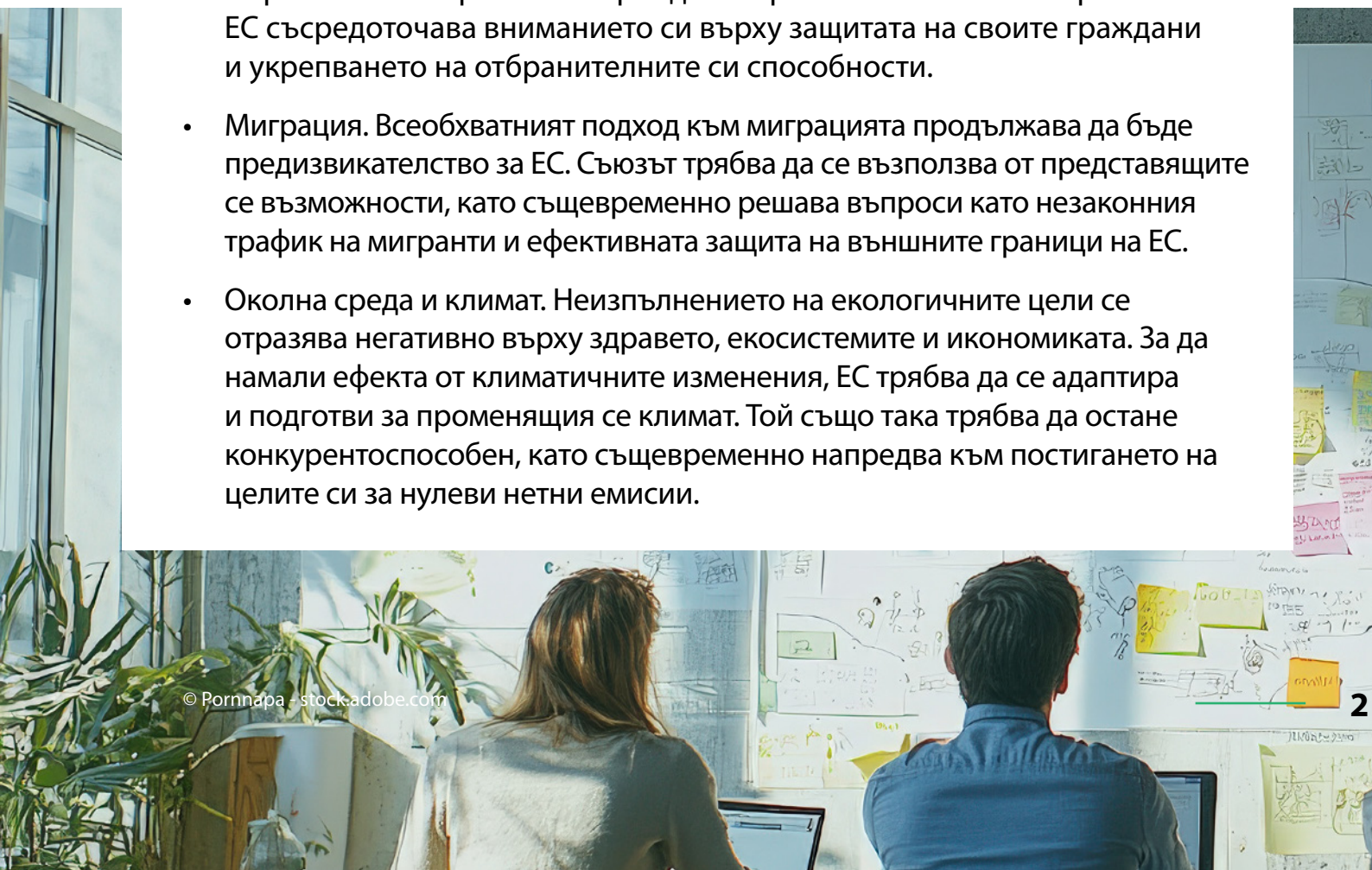
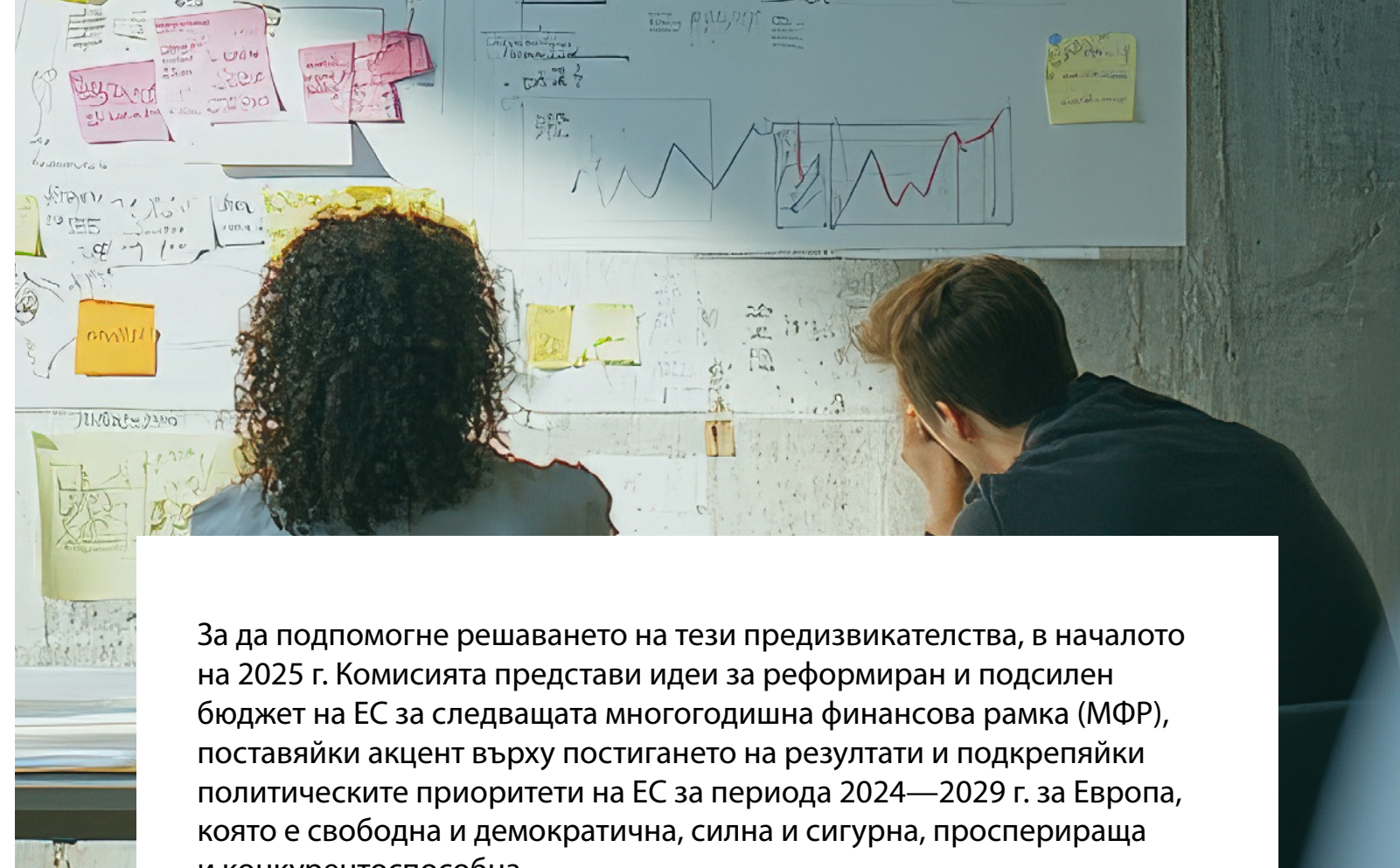
- Конкурентоспособност и стратегическа автономност. ЕС е изправен пред спад в конкурентоспособността си в световен мащаб, докато извън неговите граници се осъществява ключов технологичен напредък. Геополитическите промени пораждат опасения относно стратегическата автономност на ЕС и способността му да остане конкурентоспособен на световния пазар.
- Сигурност и отбрана. Последните години показаха колко крехък е мирът и затова през този период на бързи геополитически промени ЕС съсредоточава вниманието си върху защитата на своите граждани и укрепването на отбранителните си способности.
- Миграция. Всеобхватният подход към миграцията продължава да бъде предизвикателство за ЕС. Съюзът трябва да се възползва от представящите се възможности, като същевременно решава въпроси като незаконния трафик на мигранти и ефективната защита на външните граници на ЕС.
- Околна среда и климат. Неизпълнението на екологичните цели се отразява негативно върху здравето, екосистемите и икономиката. За да намали ефекта от климатичните изменения, ЕС трябва да се адаптира и подготви за променящия се климат. Той също така трябва да остане конкурентоспособен, като същевременно напредва към постигането на целите си за нулеви нетни емисии.

За да подпомогне решаването на тези предизвикателства, в началото на 2025 г. Комисията представи идеи за реформиран и подсилен бюджет на ЕС за следващата многогодишна финансова рамка (МФР), поставяйки акцент върху постигането на резултати и подкрепяйки политическите приоритети на ЕС за периода 2024—2029 г. за Европа, която е свободна и демократична, силна и сигурна, просперираща и конкурентоспособна.

С приближаването на 50-ата годишнина на ЕСП като външен одитор на Съюза нейният ангажимент за засилване на демократичния надзор и доброто финансово управление остава непоколебим. Тя ще продължи да изготвя значими доклади и други публикации, представящи важни независими анализи в една сложна обстановка, в които се разглеждат ключови за бъдещето на ЕС въпроси. По този начин ЕСП ще бъде в услуга на гражданите на ЕС, заинтересованите институции и партньорите на равнището на ЕС и държавите членки.

ЕСП показва устойчивост и адаптивност в отговор на променящата се одитна среда, в която функционира. Бързото възприемане на цифровите технологии и сложната среда за данни представляват предизвикателства за традиционните методи за одит, но също така създават възможности за иновации.

Стратегията на ЕСП за периода 2026—2030 г. ще използва силните страни на ЕСП, нейните основни ценности, визия и мисия, което ще ѝ позволи да се справи ефективно с тези предизвикателства и да се възползва от възникващите възможности.

НАШИТЕ ЦЕННОСТИ, ВИЗИЯ И МИСИЯ

НАШИТЕ ЦЕННОСТИ

Като външен одитор на Съюза ЕСП изпълнява функциите си в съответствие с международните одитни стандарти и въз основа на следните ценности:

Независимост

ЕСП извършва дейността си, без да се поддава на влияния, които биха компрометирали нейната професионална преценка или които могат да бъдат сметнати за компрометиращи.

Обективност

ЕСП е безпристрастна и обективна институция и основава одитните си заключения на достатъчни и уместни доказателствени данни.

Етично поведение

ЕСП извършва дейността си почтено, честно и надеждно и единствено в интерес на гражданите на ЕС. Тя се стреми да дава пример със своя професионализъм и с начина, по който се ръководи институцията.

Прозрачност

ЕСП докладва за своите одитни констатации и дейности по ясен, изчерпателен и достъпен начин и допринася за осигуряване на прозрачност на всички нива.

Професионализъм

ЕСП придобива, развива и поддържа най-високо ниво на познания, експертен опит и умения, свързани с одита на публичния сектор и с управлението на политиките и финансите на ЕС.

НАШАТА ВИЗИЯ

ЕСП повишава доверието в ЕС, като допринася за подобряване на управлението и устойчивостта.

НАШАТА МИСИЯ

ЕСП извършва независима, професионална и социалнозначима одитна дейност с цел подобряване на управлението, отчетността, прозрачността и финансовото управление на действията на ЕС. По този начин ЕСП допринася за укрепването на доверието на гражданите и за ефективния отговор на настоящи и бъдещи предизвикателства за ЕС.

НАШИТЕ ЦЕЛИ

ЕСП си е поставила четири стратегически цели до 2030 г., които ще ѝ помогнат да осъществи визията и мисията си да допринася за един по-силен и устойчив Европейски съюз, който постига резултати за своите граждани.

ЦЕЛ 1

**Подобряване
на отчетността,
прозрачността
и управлението на
действията на ЕС**

ЦЕЛ 2

**Предоставяне
на категорична
одитна увереност
по отношение на
финансите на ЕС**

ЦЕЛ 3

**Насочване на
одитите на ЕСП
към области,
в които може да се
постигне най-голяма
добавена стойност**

ЦЕЛ 4

**Укрепване на
капацитета за
извършване на одит
и ефективността
на ЕСП**

ЦЕЛ 1:

Подобряване на отчетността, прозрачността и управлението на действията на ЕС

Отчетността и прозрачността са основни елементи на демократичната система и имат важно значение за изграждане на доверие у гражданите в ЕС и неговото финансово управление. Чрез работата си ЕСП се стреми да подобри прозрачността и проследимостта при използването на средствата на ЕС и по този начин ефективно да подпомогне процеса, чрез който се следи за отговорността на институциите и органите на ЕС, управляващи средствата на ЕС и изпълняващи политиките на ЕС.

През годините ЕСП е установявала пропуски и припокривания в отчетността, особено в областите, в които ЕС работи чрез междуправителствен подход. Също така тя е посочвала недостатъци в правната рамка и концепцията на новите модели за предоставяне на финансиране, каквито са например финансирането, което не е обвързано с разходите, ориентираността към постигането на резултати и реформите като условие за финансиране от ЕС. Освен това потенциалното използване на изкуствен интелект от одитираните обекти при финансовото управление на средствата от ЕС е свързано с допълнителни рискове.

Чрез работата си ЕСП се стреми да идентифицира и препоръчва начини за преодоляване на тези пропуски и рискове и да допринася за подобряване на управлението, прозрачността и доверието в Съюза. Това включва преодоляване на недостатъците, които пречат действията на ЕС да постигат действителен ефект.

ЦЕЛ 1

Подобряване на отчетността, прозрачността и управлението на действията на ЕС

За да постигне тази цел, Европейската сметна палата:

- идентифицира и докладва по въпроси, свързани с управлението и прозрачността, както и пропуски и припокривания в отчетността, включително в новите модели за предоставяне на финансиране;
- подкрепя всички инициативи, възлагащи на ЕСП ясен и широк одитен мандат по отношение на всички институции и органи на ЕС, включително междуправителствени структури, които са от ключово значение за функционирането на ЕС;
- проверява качеството и надеждността на информационните системи, данните и — когато е приложимо — алгоритмите, използвани от одитираните обекти в ЕС за целите на финансовото администриране и управлението;
- препоръчва ключови подобрения, отчитайки необходимостта да се избягва ненужна сложност.

ЦЕЛ 2:

Предоставяне на категорична одитна увереност по отношение на финансите на ЕС

Следващата многогодишна финансова рамка (от 2028 г. нататък) може да донесе значителни промени, в т. ч. прилагането на различни модели за предоставяне на финансиране. ЕСП ще продължи да извършва задълбочена оценка на рисковете във всички области на разходи на ЕС и при различните модели за предоставяне на финансиране, както и да работи по най-ефикасния и ефективен начин. Освен това цифровизацията и развитието на ИИ вероятно ще повлияят на начина, по който одитираните обекти работят и изпълняват МФР за периода от 2028 г. нататък.

ЦЕЛ 2

Предоставяне на категорична одитна увереност по отношение на финансите на ЕС

За да постигне тази цел, Европейската сметна палата:

- проактивно и отблизо следи промените в МФР за периода от 2028 г. нататък, което ѝ позволява да разработва и адаптира своя одитен подход за получаване на увереност, с оглед предоставянето на подходящи и навременни доклади и одитни становища;
- продължава да взема предвид нивото на риск при планирането и осъществяването на своята дейност;
- засилено използва данни и средства на информационните технологии в своята работа по предоставяне на увереност, като в същото време следи за надеждността на данните и други рискове, свързани с информационните технологии.

ЦЕЛ 3:

Насочване на одитите на Европейската сметна палата към области, в които може да се постигне най-голяма добавена стойност

ЕСП е набелязала четири стратегически области, които да бъдат взети предвид при планирането на одитите на изпълнението и прегледите за периода 2026—2030 г. Тези области отчитат съществуващите ангажименти относно използването на средствата на ЕС, приоритетите на ЕС, тенденциите и нововъзникващите предизвикателства, които определят контекста на работа на ЕСП:

- икономическата конкурентоспособност и устойчивост на ЕС, включително иновациите, цифровия преход, търговията и стратегическата автономност;
- сигурността, отбраната, демократичните ценности и външната дейност на ЕС, включително разширяването и миграцията;
- прехода на ЕС към устойчивост на изменението на климата, както и в икономическо, социално и екологично отношение;
- защита и поддържане на публичните финанси на ЕС, включително стабилно икономическо, финансово и фискално управление.

ЦЕЛ 3

Насочване на одитите на Европейската сметна палата към области, в които може да се постигне най-голяма добавена стойност

Чрез тази цел и като се отчитат приоритетите на институцията, Европейската сметна палата:

- съсредоточава одитите си върху въпросите, които са от най-голямо значение, като се отчита рискът, съществеността, обхвата, графика, уместността и интереса на заинтересованите страни;
- прави необходимото за това нейните одити до водят до промяна чрез разкриване на важна информация и чрез по-добро използване и изпълнение на фондовете и политиките на ЕС;
- формулира препоръки — на нивото както на институциите и органите на ЕС, така и на държавите членки — които са целенасочени, уместни, полезни, навременни, осъществими и икономически ефективни, като същевременно се стреми да не добавя ненужна административна тежест.

ЦЕЛ 4:

Укрепване на капацитета за извършване на одит и ефективността на Европейската сметна палата

Служителите на ЕСП са най-важният ѝ актив и имат решаващо значение за постигането на нейната стратегия. ЕСП се стреми да гарантира, че нейният одитен капацитет отговаря на предстоящите предизвикателства, както чрез преодоляване на трудностите при набирането и задържането на квалифициран персонал в Люксембург, така и чрез повишаване на квалификацията и преквалификация за нейните нужди. Тя цени многообразието и приобщаването, насърчава равните възможности и се стреми към атмосфера на уважение на работното място, въз основа на открита комуникация, диалог и взаимно доверие. Мотивацията на служителите, тяхното благосъстояние и опазването на околната среда са основни стълбове във вътрешните политики на ЕСП.

Цифровизацията, изкуственият интелект и по-голямата свързаност силно влияят върху работата на ЕСП. Наличието и достъпът до данни и средства на информационните технологии биха могли да променят начина, по който заинтересованите институции получават информация и я използват. ЕСП трябва да се възползва от нарастващия обем цифрови данни и от автоматизацията на процесите. При условие че ЕСП има достъп до данни и може да проверява тяхната надеждност, да ограничава рисковете или да се адаптира към тях, дейността ѝ може да стане още по-значима, а производителността ѝ да се увеличи, като по този начин тя ще дава водещ пример и ще бъде подготвена за бъдещето.

През периода 2026—2030 г. ЕСП ще бъде изправена пред все по-трудна външна среда, включително и възможни големи промени в структурата и функционирането на следващата МФР, което би могло да има последици за административните ресурси. Тя трябва да бъде устойчива и да продължи да извършва ефективна, висококачествена и навременна работа. За да се постигне въздействие, комуникацията и видимостта на одитната дейност на ЕСП са особено важни. Тя се стреми да достигне до заинтересованите страни и да изпраща послания чрез балансирани и фактически обосновани доклади относно действията на ЕС, които да отразяват новата парадигма за цифрова комуникация.

ЦЕЛ 4

Укрепване на капацитета за извършване на одит и ефективността на ЕСП

Чрез непрекъснато вътрешно развитие Европейската сметна палата се стреми да бъде организация, която:

- цени своите служители и инвестира в тях, като върху широка географска основа насърчава компетентността и експертния опит, инвестира в повишаване на квалификацията, преквалификация и придобиване на нови умения;
- проявява устойчивост и ефикасност, демонстрира способност да се справя с нови предизвикателства и отговорности и включва най-новите технологии по сигурен и надежден начин;
- развива качеството на методологията както във вътрешен план, така и чрез сътрудничество с партньори;
- поддържа стремеж към актуалност и отговаря на нуждите на заинтересованите страни чрез изготвяне и изпращане на целенасочени, ясни и балансирани послания.